

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **Ing. P. L.**, zastoupeného Mgr. Petrem Miketou, advokátem se sídlem v Ostravě – Slezské Ostravě, Jaklovecká 18, za účasti **Krajského úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem v Ostravě- Moravská Ostrava a Přívoz, 28. října 117, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 10. 2006, č. j. 58 Ca 23/2005 – 27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 9. 10. 2006, č. j. 58 Ca 23/2005 - 27 zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „krajský úřad“) ze dne 2. 5. 2005, č. j. DSH/3754/05/Pt, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Bílovec, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 3. 3. 2005, č. j. 6953-04, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), jehož se dopustil tím, že dne 5. 6. 2004 v době od 10,00 hod. do 10,45 hod. parkoval se svým osobním vozidlem A. 80 ve S. v ulici M. poblíž domu č. 623 na úseku označeném dopravní značkou B29 „Zákaz stání“ a byla mu uložena pokuta ve výši 200 Kč. Krajský soud po velmi podrobném vyhodnocení výpovědí stěžovatele před správními orgány a před soudem dospěl k závěru, že stěžovatel nejméně 45 minut parkoval s vozidlem na místě, kde je zákaz stání (včetně doby jednání s policistou). Při

zastavení na místě, kde je dopravní značka „Zákaz stání“ se však předpokládá, že řidič vozidla jen vynese náklad, případně náklad naloží, a to se nestalo. Stěžovatel, jak sám uvedl, pobýval ve svém bytě nejméně 15 až 20 minut a při tom viděl policistu, jak stojí u jeho vozidla. Svědek J. T. vypověděl, že doba, kdy odcházel do obchodu a kdy se vracel, mohla být okolo 20 až 30 minut. Na tom stěžovatel staví a určuje podle toho dobu parkování na onom místě. Tento svědek však viděl stěžovatele prvně, když stál u automobilu se svým synem při příjezdu. Svědek ale zaregistroval i to, že se stěžovatel poté vrátil k automobilu pro počítačovou tiskárnu a znovu odešel ke vchodu domu, kde bydlel. To znamená, že je zde další doba, kdy stěžovatel šel do sklepa pro rybářské potřeby. Nelze proto dojít k závěru, že by doba, po kterou stěžovatel parkoval vozidlo na místě zákazu stání, byla odpovídající době, jak se u tohoto parkování předpokládá. Ve prospěch stěžovatele nelze vyčíst nic ani z toho, že policista uvedl, že neviděl stěžovatele, jak vynáší z automobilu náklad. To je logické, protože policista dojel na místo později, tj. v době, kdy ho již viděl stěžovatel ze svého bytu a kdy již měl tiskárnu doma. Stěžovateli také nic nebránilo, aby po vynesení počítačové tiskárny zaparkoval automobil na blízké parkoviště, neboť mohl počítat s tím, že je-li synovi tak nevolno, bude péče o něj trvat delší dobu. Tvzením proti tvrzení je to, že stěžovatel měl policistovi sdělit, že v bytě zapojoval počítač, což stěžovatel popřel. Pokud se stěžovatel hájí tím, že dobu parkování ovlivnila nevolnost jeho syna, jde o tvrzení účelové. Jestliže policista zastavil policejní vozidlo za vozidlem stěžovatele a zapnul výstražný majáček, pak si stěžovatel při vědomí, že stojí na místě zákazu stání, musel uvědomit, že policista čeká na příchod řidiče, jehož automobil stojí na tomto místě zákazu. Stěžovatel však pozoroval policistu relativně dlouhou dobu z okna, a nic mu proto nebránilo, aby mu sdělil, z jakého důvodu v bytě prodlévá. Z jednání stěžovatele tudíž vyplývá jednoznačný závěr, že vyčkával, zda policista neupustí od zákroku. Ve výpovědi policisty naopak nebyly shledány žádné okolnosti, které by zpochybnily jeho výpověď. Krajský soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel parkováním na místě zákazu stání nejméně po dobu 35 až 40 minut (kromě jednání s policistou) porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že nedostatečně zjistil skutkový stav a při hodnocení důkazů vycházel ze stavu, který nemá oporu v provedeném dokazování. Jedná se o nesprávné posouzení časového úseku od jeho příjezdu automobilem až po řešení celé věci policistou. Před správním orgánem i před krajským soudem vypovídal stěžovatel shodně, ale na konkrétní otázky odpovídal u soudu podrobněji než před správním orgánem. Jeho výpovědi jsou tak i přes odstup času konstantní a neměnné. Naproti tomu časová konstrukce krajského soudu o tom, jak dlouho trvalo jeho vystoupení z automobilu, vyložení nákladu, odchod z bytu do automobilu apod. nemá oporu v provedených důkazech a je v rozporu s realitou. Krajský soud dovodil, že vystoupení z auta a vyložení nákladu trvalo nejméně 10 minut, 15 až 20 minut trvalo jeho synovi, než se mu ulevilo, 5 minut trvalo naložení rybářských prutů a 10 minut jednání s policistou. S takovým hodnocením důkazů nelze souhlasit, protože jde o uměle vytvořenou konstrukci krajského soudu, jak dlouho mu ta která cesta trvala. Od počátku se snažil pravdivě uvést, jak k celé události došlo. Jeho výpověď plně koresponduje s výpovědí svědka T., a logicky proto zapadá do sledu celé události. Naproti tomu je proti těmto důkazům postavena výpověď policisty M. M. Svědecká výpověď tohoto policisty je však nepravdivá. Především neodpovídá skutečnosti jeho tvrzení, že mu sám sdělil čas zaparkování svého vozidla před domem, který odhadl na desátou hodinu dopoledne. Není také pravdivé tvrzení policisty, že mu vysvětloval nemožnost přeparkování

vozidla na parkoviště v důsledku zapojování počítače v bytě. Posléze je v rozporu se skutečností i výpověď policisty, že neviděl skládání nákladu. Odpověď na otázku, zda nesl do auta počítač nebo tiskárnu je podstatná nejen proto, zda policista vypovídal pravdivě či nikoliv, ale zejména z pohledu toho, co doma dělal. Pokud by zapojoval počítač, jak tvrdí policista, nepochybně by parkování automobilu na inkriminovaném místě bylo přestupkem, neboť takový postup by nebylo možné podřadit pod neprodlené vyložení a naložení nákladu. Výpověď policisty, který nejdříve tvrdí, že mu stěžovatel sdělil, že doma zapojoval počítač a zároveň policista tvrdil, že stěžovatel nesl do auta počítač, je pak vyvrácena výpovědí samého policisty, který k dotazu stěžovatele připouští, že stěžovatel do auta počítač přinášel. Nemohl proto počítač doma zapojovat, když jej přinesl do auta. Tyto podrobnosti však krajský soud zcela pominul. Obdobně je tomu, i pokud policista tvrdí, že si nevšiml jeho syna, a také neviděl, že by do auta cokoli skládal. Skutečnost, že jeho syn stál vedle auta je přitom potvrzována i výpovědí svědka T. Pokud krajský soud dovozuje, že měl, s ohledem na zdravotní těžkosti svého syna, automobil zaparkovat na parkovišti vzdáleném cca 100 m, pak takový postup nebylo možno na něm požadovat. Synovi se totiž udělalo nevolno náhle, v době, kdy již došli společně do bytu. Z odůvodnění rozsudku však není zřejmé, jak krajský soud hodnotil jeho výpověď, v níž se vyjadřuje k nevolnosti syna. Výpověď svědka M. mohla být motivována i tím, že v roce 2004 sloužil na stejném oddělení policie s policistou, který byl potrestán v souvislosti s aférou cyklisty V. S., jenž byl zbit a stěžovatel organizoval manifestace za potrestání zmíněného zákroku. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský úřad ve vyjádření ke kasační stížnosti především uvedl, že všechny námitky stěžovatele byly předmětem soudního řízení a krajský soud se s nimi náležitým způsobem vypořádal. Proto krajský úřad navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V této věci není sporu o tom, že stěžovatel dne 5. 6. 2004 v dopoledních hodinách parkoval se svým osobním vozidlem A. 80 ve S. na místní komunikaci v ulici M. poblíž domu č. 623 na úseku označeném dopravní značkou B29 „Zákaz stání“. Správní orgány a krajský soud v průběhu řízení hodnotily výpověď stěžovatele, který vypovídal jako žalobce i před krajským soudem, svědecké výpovědi policisty M. M. a J. T. a obsah správního spisu (úřední záznam Policie České republiky, obvodního oddělení S. ze dne 5. 6. 2004, náčrtek místa spáchání přestupku, výpis z evidenční karty řidiče Ing. P. L. ze dne 14. 6. 2004, oznámení přestupku ze dne 5. 6. 2004 a 15. 6. 2004, zahájení řízení o přestupku ze dne 4. 11. 2004, protokol o ústním jednání ze dne 2. 12. 2004, rozhodnutí Městského úřadu v Bílovci ze dne 3. 3. 2005, rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 2. 5. 2005). Správní orgány po provedení dokazování a jeho vyhodnocení dovodily, že doba parkování trvala od 10,00 hod. do 10,45 hod. a že stěžovatel porušil povinnost uvést osobní automobil na inkriminovaném místě do klidu jen na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob nebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu. Krajský soud se s tímto vyhodnocením a posouzením věci ztotožnil. Stěžovatel naopak tvrdí, že na inkriminovaném místě neparkoval 45 minut, ale jen 20 až 30 minut, a to jen na dobu nezbytně nutnou.

Stěžovatel v kasační stížnosti především vytýká krajskému soudu, že při hodnocení důkazů vycházel ze stavu, který nemá oporu v provedeném dokazování a že v důsledku toho i nedostatečně zjistil skutkový stav. Konkrétně stěžovatel v podstatě poukazoval na to, že jeho výpověď je konstantní a neměnná, logicky zapadá do sledu událostí a je v souladu s výpovědí svědka J. T., zatímco výpověď svědka M. M. označil za nepravdivou.

Nejvyšší správní soud má za to, že v této věci jde o hodnocení důkazů správními orgány i krajským soudem, který doplnil dokazování výsledkem stěžovatele, a musel proto také hodnotit provedený důkaz jednotlivě i v souhrnu s důkazy provedenými v řízení před správními orgány (§ 52 odst. 1, § 77 odst. 2 s. ř. s.).

Hodnocení důkazů podle vlastního uvážení správního orgánu (§ 34 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) je myšlenkovou úvahou, při které usuzující přijímá jedno tvrzení a odmítá jiné, přičemž se opírá o logické, systematické, historické, pravděpodobnostní, věrohodnostní atp. úsudky, které uvede v odůvodnění svého rozhodnutí. Takovým hodnocením však není, jestliže správní orgán jeden důkaz pouze přijal a protichůdný pouze jako nevěrohodný odmítl, aniž by vyložil, proč tak učinil, když navíc nevyužil možnosti provést ke sporné skutečnosti dostupné důkazy další (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 1996, č. j. 6 A 561/94 - 22). Ve vztahu ke skutkovému stavu může správní orgán pochybit v zásadě trojím způsobem. Užitou právní kvalifikaci opře o skutkový stav, který tu ve skutečnosti není, tj. nemá oporu v souhrnu důkazů, které byly provedeny. K tomu je třeba počítat i případy, kdy důkazy byly získány způsobem, který je v rozporu se zákonem. Jedná se o chybu v objektivní stránce utváření podkladu pro rozhodnutí. Druhým pochybením je případ, kdy správní orgán sice provede všechny potřebné důkazy a provede je zákonným způsobem, ale vyvodí z nich závěr o skutkovém stavu nesprávným logickým úsudkem, takže skutkový stav z důkazů nevyplývá. Jde o chybu v subjektivní stránce utváření podkladu pro rozhodnutí. Konečně může správní orgán pochybit i v tom, že zjistí úplně a řádně skutečnosti právně významné, ale nesprávně je po právní stránce kvalifikuje, tj. užije právní předpis, který na zjištěný skutkový stav nedopadá, anebo předpis jinak nepoužitelný (neústavní, nezákonný, neplatný, neúčinný).

Vzhledem k tomu, že důvodem pro zrušení rozhodnutí krajského úřadu měl být neúplně zjištěný skutkový stav věci, který měl původ ve vadném hodnocení provedených důkazů, považuje Nejvyšší správní soud za nutné vyjádřit se nejdříve k otázce, do jaké míry je soud ve správním soudnictví oprávněn hodnotit dostatečnost skutkových zjištění a způsob jejich hodnocení správním orgánem. Především je nutno uvést, že princip volného hodnocení důkazů, na kterém je dokazování ve správním řízení zásadně založeno, nelze ztotožňovat s diskrečním oprávněním správního orgánu. To již svou podstatou představuje právní hodnocení věci a musí navíc vždy vyplývat z explicitního zákonného zmocnění. Odhlédne-li se od výjimky vnášející do řízení před správními soudy princip revizní (§ 78 odst. 2 s. ř. s.), je řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. řízením kasačním (§ 71 odst. 1 písm. d), § 75 odst. 2, věta první, § 78 odst. 1 s. ř. s.). To znamená, že přezkum soudů v tomto řízení se omezuje na „revisio in iure“, tedy výlučně na přezkoumávání zákonnosti napadených správních aktů. Zjišťování skutkového stavu představuje naproti tomu hodnocení skutkové. S ohledem na shora popsanou charakteristiku přezkumného soudního řízení tedy není zásadně podřízeno soudní kontrole. Jelikož však skutkové hodnocení věci nelze chápat jen ve smyslu mechanického shromažďování skutkových podkladů, ostatně i to musí z logiky věci sledovat potřeby následného právního hodnocení, ale je třeba jím rozumět též třídění a hodnocení těchto podkladů, je zřejmé, že právní a skutkové hodnocení věci nelze striktně oddělit. Již předválečná judikatura tak postupně připustila jistou soudní kontrolu i nad rámec otázek

ryze právních. Postupně se tak ustálil názor, že soudy mohou ve skutkových věcech posuzovat, zda má rozhodnutí dostatečný podklad ve správním spisu, zda skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, není s obsahem správního spisu v rozporu a zda výsledek, ke kterému správní orgán dospěl, je logicky možný. V této souvislosti lze poukázat např. na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 11. 1995, sp. zn. 6 A 243/93, ve kterém se uvádí, že „soud není oprávněn (...) zabývat se problematikou věcně, přehodnocovat po této odborné stránce soustředěné podklady na místě správního orgánu a samozřejmě ani soustřeďovat podklady nové a jejich hodnocením dospívat k jiným skutkovým zjištěním“. Závěry výše uvedené lze proto shrnout tak, že soudu ve správním soudnictví nepřísluší zavazovat správní orgán v tom, jaké konkrétní důkazy má provést a jak má tyto důkazy hodnotit. Soud je pouze oprávněn uložit správnímu orgánu zjištění konkrétních skutkových okolností věci. Jakými důkazními prostředky se tak stane je však plně v pravomoci správního orgánu. Soud mu může pouze provedení určitých důkazů doporučit.

Posouzení, zda krajský úřad neporušil zásadu volného hodnocení důkazů, lze tak zredukovat na hodnocení skutkových zjištění vztahujících se k prokázání toho, zda stěžovatel porušil povinnost uvést osobní automobil na inkriminovaném místě zákazu stání do klidu jen na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob nebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu. Krajský úřad např. rozebral, že stěžovatel mohl uvést nevolnost svého syna, jako hlavní faktor nepřeparkování automobilu z místa zákazu stání, ve vyjádření o dopravním přestupku, které mu bylo policistou předloženo, ale stěžovatel vyjádření odmítl. Nevolnost syna pak začal uplatňovat až při projednání přestupku u správního orgánu I. stupně. Neexistoval však žádný logický důvod, aby stěžovatel začal toto uvádět až ve správním řízení, ačkoliv tak mohl učinit již dříve. Ostatně ani svědek T. toto tvrzení nepodpořil. Krajský soud proto tvrzení stěžovatele v tomto směru důvodně považoval za účelové. Stěžovatel se tedy ve všech otázkách nevyjadřoval neměně a konstantně. Obdobně nepřesvědčivě vyznívá tvrzení stěžovatele, že byl nucen zaparkovat automobil v zákazu stání, neboť musel být se synem doma z důvodu jeho nevolnosti. Ale přitom vynášel z auta počítačovou tiskárnu. Nebyl ani žádný důvod k tomu, aby si policista vymýšlel dobu ukončení parkování v místě zákazu stání v 10, 45 hod., protože tento údaj je podporován i listinnými důkazy. Svědek T. sice uváděl, že se okolo automobilu vracel asi za 20 nebo 30 minut, ale na tomto údaji nelze stavět, protože není jasné, v kolik hodin šel poprvé kolem zaparkovaného automobilu a do jaké míry přesně sledoval běh času. Není také důvodu nevěřit policistovi v tom, že mu stěžovatel říkal, že automobil nechal zaparkovaný do doby než zapojil doma počítač. Policista by pro nepravdivé tvrzení neměl žádný rozumný důvod a jednak nemohl vědět, zda má stěžovatel doma počítač či nikoliv. Krajský soud po výsledku stěžovatele u ústního jednání v odůvodnění svého rozsudku ještě rozvinul uvedené úvahy krajského úřadu. V podrobnostech je proto třeba odkázat na úvahy tohoto soudu, jež jsou uvedeny a obsaženy v odůvodnění napadeného rozsudku. Byť je předmětem řízení přezkoumání rozhodnutí o uložení bagatelní pokuty za dopravní přestupek, postup správních orgánů ani krajského soudu netrivializuje práva stěžovatele a nenese ani znaky jakékoliv libovůle.

Nejvyšší správní soud nepopírá, že za porušení principu volného hodnocení důkazů lze považovat situaci, kdy správní orgán bez bližšího vysvětlení akcentuje toliko některé z provedených důkazů, zatímco jiné (protichůdné) opomíjí, přičemž taková situace může vést až k tomu, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu (§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že závěr o porušení povinnosti stěžovatele uvést osobní automobil na inkriminovaném místě zákazu stání do klidu jen na dobu nezbytně

nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob nebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu se opírá o řádně provedené důkazy. Tyto důkazy byly vzájemně konfrontovány a uvedeny též důvody, proč některé z nich jsou vyhodnoceny jako nevěrohodné. Krajský soud v rámci tohoto hodnocení žádný z podstatných důkazních prostředků neopomenul a jeho hodnotící úvahy nejsou ani v rozporu s principy obecné či právní logiky. Nejde tedy o případ jednostranného přístupu k hodnocení zjištěných skutečností krajským soudem. Jelikož krajský soud dospěl k závěru, že správní rozhodnutí mají dostatečný podklad ve správním spisu, že skutková podstata, z níž bylo vycházeno, není v rozporu s obsahem správního spisu a že závěr, ke kterému správní orgán dospěl, je logicky možný, potom se i Nejvyšší správní soud se závěry krajského soudu ztotožňuje. Způsob provedení hodnocení důkazů může vést ke zrušení rozhodnutí jen tehdy, pokud došlo k takovému hodnocení důkazů, které je v rozporu s obsahem spisu a závěry soudu tak nejsou podloženy dostatečně skutkovými zjištěními nebo jsou s nimi v rozporu, anebo, že se soud nevypořádal se všemi výsledky dokazování, anebo že závěry, k nimž soud dospěl při hodnocení důkazů, odporují základním zásadám logického myšlení a uvažování. Nic takového Nejvyšší správní soud při přezkoumání napadeného rozsudku krajského soudu nezjistil, byť stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti na nepodstatné rozpory, jako např. zda stěžovatel přenesl do bytu z vozidla počítač nebo tiskárnu k počítači.

Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu